

Wetterhounen in het vizier

In dit vervolgartikel nieuwe avonturen van Wetterhoun Foske! Verder komen de resultaten van Wetterhounen op standaard jachtproeven aan bod, plaats ik de resultaten van Wetterhounen in 2016 in historisch perspectief, lanceer ik een proefballon over veldwerk en doe ik verslag van een workshop zweetwerk in Frankrijk.

De belangstelling groeit

Na het vorige artikel, in de Jachthond, in de editie van september, heb ik veel reacties ontvangen. Door diverse mensen ben ik aangesproken dat een Wetterhoun 'daar en daar' een B heeft gehaald. Wie dat dan was, lees je verderop in dit artikel. Dat betekent dat het ras begint op te vallen en in de picture staat.

Ook ontving ik een reactie van een keurmeester; hij gaf aan ervan overtuigd te zijn dat vele voorjagers en keurmeesters mede door mijn bijdrage anders naar de Wetterhoun gaan kijken. Een gedroomde reactie!

Het ideaalbeeld is natuurlijk dat de beoordeling op proeven, net als in België, volgens de stijl en allure eigen aan het ras plaatsvindt. Dat mijn Foske staat te trutten aan de waterkant hoort erbij (maar inderdaad, het mag nog wel ietsje vlotter...). Een Wetterhoun is dan een waterhond, maar de meeste houden niet van zwemmen. Ze hebben tenslotte eeuwenlang op otters gejaagd, moesten door dichte rietkragen, en hadden daarbij de voeten aan de grond. Bij de meeste zwemmende Wetterhounen is er dan ook maanden specifieke watertraining aan vooraf gegaan. Daarbij bepaalt een Wetterhoun graag zelf hoe en in welk tempo een opdracht uitgevoerd wordt. De Wetterhoun is een zelfstandig werkende hond met karakter.

Resultaten op SJP's

Na de twee jachtproeven in Beesd en Hasselt, België, waarover ik eerder schreef, hebben we nog vier proeven

Foske

gelopen. Misschien is het veel, zes proeven in een seizoen, maar ik vond het prettig. Ten eerste doe ik dit voor het eerst dus ervaring opdoen leek me goed. Ten tweede leert Foske zo dat ze op elk terrein moet kunnen presteren. En ten derde vinden zowel Foske als ik het erg leuk om te doen.

In Klundert deden we de eerste poging om een B-diploma te behalen. Foske is

een kei in verloren zoek en markeren, maar ze wilde niet over water. Het werd een C-diploma. De volgende proef was in Lille, België. Het eerste onderdeel was markeren. De opzet van de proef leek meer op de praktijk dan in Nederland; schutter en werper stonden ver uit elkaar waardoor op één na alle honden naar de schutter liepen. Daarna over water en dat ging goed! Alle andere onderdelen gingen ook goed. Intussen

was er overleg tussen keurmeester en gedelegeerde over de markeerproef en na het laatste onderdeel hoorden we dat de proef overnieuw gedaan zou worden. Weer stonden schutter en werper ver uit elkaar, maar andersom. Dat maakte verschil. Nu haalden 15 van de 35 combinaties de proef en wij ook! Hiermee behaalden we ons eerste africhtingsbrevet, met een 9 gemiddeld. Naar goed Belgisch gebruik werd ik aan het einde van de dag gedoopt.

Daarna de proef op onze 'thuisbaan' in Heerle. Het leek me zo mooi als we hier ons eerste B-diploma konden behalen, maar het lukte niet. Foske kent de weg naar de overkant te goed op dit terrein en wilde, ondanks de meedenkende keurmeester, niet over water. Het werd weer een C.

Tot slot op naar Bleiswijk, gewapend met mijn geluksshirt met de tekst 'never underestimate the power of a woman with her frisian water dog'. Alle proeven gingen goed. De allerlaatste proef was over water. Het kostte drie commando's om Foske het water in te krijgen. Daarna moest ik haar influiten, want ze was aan het zoeken hoe ze kon omlopen. Gelukkig nam ze de kortste route, over water. De keurmeester voerde de druk op door halverwege de overtocht aan te geven dat het verder 'model' moest gaan. Dat wist ik heel goed en daar vertrouwde ik ook op, het apport afgeven doet ze altijd heel netjes. En ze deed het! Over het breedste water dat ik heb gezien op een proef. Ons eerste B-diploma! Deze keer met (bijna) een 8 gemiddeld, helemaal prima.

Als eerstejaars hebben Foske en ik een geweldig proevenseizoen gehad. Op zes proeven hebben we zes diploma's gehaald. Het africhtingsbrevet en het B-diploma waren natuurlijk absolute hoogtepunten. Belangrijker vind ik echter dat Foske er echt lol in heeft en dat ze constant presteert op de C-onderdelen. Op het B-onderdeel over water moet ik nog extra investeren. Daarin is ze nog niet stabiel. Hier blijkt ook uit dat ze nog niet 'om' is; als ze niet wil, gebeurt het niet. Het blijft natuurlijk wel een Fries met een eigen willetje. Toch heb ik er alle vertrouwen in dat het ook met het waterwerk goed komt.

Er is nog een mooi resultaat: Karin Douma heeft met haar Welske een B gehaald, in Delfzijl. Zij heeft ook ervaren dat het niet voor de hand liggend en zeker geen 'appeltje-eitje' is om met een Wetterhoun jachtproeven te behalen. In 2014 haalde ze op haar eerste proef een C, maar op de tweede proef in dat jaar lukte het niet. Het jaar erop lukte het ook niet. Gelukkig heeft Karin vertrouwen gehouden en rustig doorgewerkt. Nu leidde dat dan tot succes; ook met bijna een 8 gemiddeld, hartstikke goed!

In perspectief

In 2016 hebben in totaal drie Wetterhounen een of meer diploma's op SJP's gehaald. Om aan te geven hoe bijzonder dit is, wil ik graag deze resultaten in historisch perspectief plaatsen. Helaas heeft Orweja geen uitslagen beschikbaar uit het 'papieren' tijdperk. Wel is bekend dat de beroemde Wetterhoun Itam in 1998 op de Nimrod heeft gestaan. Hij was de eerste en tot nu toe de enige die het zo ver heeft geschopt.

Van rasvereniging NVSW kreeg ik de resultaten vanaf 2002. In de afgelopen 15 jaar hebben 24 Wetterhounen samen 106 keer deelgenomen aan een standaard jachtproef. Hierbij is aan 16 honden 62 keer een diploma uitgereikt, waarvan 5 A-diploma's, 26 B-diploma's en 31 C-diploma's. Helaas leidde het optreden ook 24 keer tot niets en 20 keer tot een diskwalificatie. In tabel per jaar: Het liefst zie ik natuurlijk een toename

Welske, waarmee Karin Douma een B haalde in Delfzijl

van het aantal deelnemende Wetterhounen. Na een aantal magere jaren zitten de prestaties in elk geval weer in de lift. Hopelijk is dat een stimulans voor andere voorjagers om ook proeven te lopen.

Een ander punt om in perspectief te zetten is de leeftijd van de hond bij het behalen van een diploma. Op proeven kreeg ik regelmatig een vragende –of beter: verbaasde– blik als ik vertelde dat Foske nog erg jong is met haar amper 2 jaar. Uit analyse van de uitslagen blijkt dat de Wetterhoun gemiddeld 3 jaar is bij het behalen van het eerste C-diploma en bijna 4 jaar bij het eerste B-diploma. Er zijn drie uitzonderingen: zij behaalden al rond de 2 jaar het eerste B-diploma. Twee hiervan hebben daarna een of meer A-diploma's gehaald en de derde is... Foske; dat belooft wat!

Jaar	Aantal honden	A	B	C	Geen	DISK
2002	4	0	5	2	0	3
2003	3	0	4	2	0	1
2004	3	0	1	2	0	2
2005	2	0	0	0	2	0
2006	0	0	0	0	0	0
2007	4	1	4	4	1	1
2008	5	2	1	3	2	0
2009	4	0	0	2	4	4
2010	7	0	2	4	4	3
2011	5	1	3	2	2	2
2012	4	1	2	3	0	2
2013	2	0	2	1	0	0
2014	3	0	0	2	3	2
2015	3	0	0	0	5	0
2016	3	0	2	4	1	0
Totaal	24*	5	26	31	24	20

* Telt niet op omdat meerdere honden meerdere jaren proeven hebben gelopen

"Niets mooier dan met een oer-Hollands ras in het prachtige polderlandschap te jagen!"

Veldwerk

Over MAP's en de Nimrod ben ik snel uitgepraat. Helaas, er zijn momenteel geen Wetterhounen die op dit niveau kunnen meedoen. Dat komt hopelijk in de nabije toekomst nog. Veldwerk is een ander verhaal. Ik wil graag even mijn ei kwijt over dit onderwerp. In het veldwerk is de Wetterhoun ingedeeld in de categorie spaniels. Dat is niet voor de hand liggend. De manier van jagen zit tussen de spaniel en de staande hond in. Ze maken geen slagen, slaan geen haken, en zetten het wild niet vast. Hoe werken ze dan? De Wetterhoun attendeert op rechtstreekse verwaaiing, sommige Wetterhounen staan kort voor, en stoten dan het wild uit.

De enige deelname door een Wetterhoun op een veldwedstrijd vond plaats in 2010. Frieske, met voorjager Philip Modijefsky, kreeg een aardappelakker met veel ruigten en een rietrijke sloot. Helaas behaalden ze geen succes. De keurmeester gaf achteraf aan dat hij graag had gezien dat Frieske meer zelfstandig diep door het riet werkte en minder op haar neus vertrouwde, net als de spaniels. Maar een Wetterhoun is geen spaniel! Volgens keurmeester John Feijen, goed bekend met meerdere Wetterhounen, doet een nieuwe subcategorie het meeste recht aan de Wetterhoun. Nu 'hangt de Wetterhoun altijd aan de laatste mem', aldus John.

Succesvol zweetwerk van Desiree Haarsma met Tooske en Jikke (inzet) in Frankrijk

Als een nieuwe subcategorie niet mogelijk is, is indeling bij de retrievers qua veldwerk een meer gepaste indeling. Ik hoor de lezer denken: een nieuwe categorie voor die een of twee honden die meedoen? Ik denk dat het een kip-en-ei-kwestie is: ze doen niet mee omdat de categorie en daarmee de beoorde-

ling niet passend is. Met een nieuwe categorie of een andere indeling verwacht ik veel meer inschrijvingen.

Op deze plaats wil ik een lans breken voor een herziening van de indeling. Vanzelfsprekend ga ik ook aan de slag via de officiële route. Het startpunt van de route is de kwestie inbrengen bij rasvereniging NVSW. Daarna moet het voorstel de stations Raad van Beheer, Field Trail Comité, Orweja en FCI passeren. Al met al een lange weg. Ik hoop dat deze generatie Wetterhounen het nog mee mag maken.

Zweetwerk

In de tweede week van oktober was de workshop zweetwerk in de Bourgogne, Frankrijk, onder leiding van John Feijen. De locatie was het prachtige Château de Vareilles in Sommant. Onder de tien deelnemende honden waren er maar liefst vijf Wetterhounen: Jikke en

5 Friese Wetters in Frankrijk

Tooske, hoofdrolspelers uit het vorige artikel, met voorjager Desiree Haarsma, Jikke en Durkje met voorjager Esther Lampe, en Foske en ik.

De week bestond uit vier dagen sporen lopen, met gelukkig een dag rust ertussen, en 'workshops' in de avonden. Op de eerste dag liepen we een vers spoor om erin te komen. In de avond kregen we een presentatie over de theorie van het zweetwerk en werden verschillende rassen behandeld. We leerden over 'de grote vier' voor het zweetwerk, te weten brakken, staande honden, dashonden en terriërs. Nu heeft elke hond een goede neus en elk ras kan zweetwerk doen (al kan niet elk ras meedoen aan proeven van de Jagersvereniging), maar dit zijn de echte specialisten.

De tweede dag liepen we een 24-uurs spoor. Jikke en Durkje van Esther en Foske hadden nog nooit 24-uurssporen gelopen, maar deden dat heel prima. De nadruk lag deze dag op de lijnvoering, waar ik veel goede adviezen over heb gekregen. In de middag hadden we een praktijkgerichte workshop: aanschotplaatsen zoeken met hond. Dat was nog best ingewikkeld, zeker door valwind op het terrein. John had drie aanschotplaatsen gecreëerd met daarbij variatie in locatie, wind en 'achtergebleven' weefsel. Aansluitend kregen we een mini-cursus wat-kun-je-aantreffen-op-een-aanschotplaats. De biologieles op de lagere school bleek toch nog van nut.

Dan een dag rust. De omgeving is prachtig en biedt volop wandel- en zwemmogelijkheden. Ook het nabij gelegen stadje Autun was in trek, met een prachtige kathedraal en... een jachtwinkel. De dag werd afgesloten met een mini-cursus 'wat-neem-je-mee-op-een-natuurnazoek'. Een aantal dingen ligt voor de hand zoals een zweetlijn en drinken voor mens en hond, maar een goed voorbereide (voor-)jager heeft veel meer bij zich, zo leerden we. Honden en voorjagers stonden de vierde dag weer uitgerust in het bos. Dat was nodig want er lag erg weinig zweet; dit was de moeilijkste dag en het was dan ook hard werken voor de honden. Desondanks ging het steeds beter met de beginnelingen. De honden

werden meer spoorvast, en begonnen goed te begrijpen wat de bedoeling is. De voorjagers lieten een steeds betere lijnvoering zien, konden een rustiger werktempo aanhouden en leerden nog extra door ook met elkaar mee te lopen. Esther en Jikke liepen zelfs foutloos en kregen daarvoor een breuk. In de avond kregen we uitleg over wapens, kogels, messen en kledij voor de hond.

De slotdag. Hoe intensief zweetwerk voor de hond (en voorjager!) is, bleek wel uit het feit dat de vermoeidheid zichtbaar werd, ondanks de rustdag midden in de week. Een hond had conditioneel wat moeite. En Foske had deze dag ernstige concentratieproblemen; ze liet zich wel heel erg afleiden door verse sporen van zwijnen en kon haar neus nauwelijks op het spoor houden. Dit is een kwestie van ervaring opbouwen, wat duidelijk te zien was aan Jikke en Tooske die al veel langer zweetwerk doen. Desiree liep met Tooske zonder problemen naar het eindstuk, en met Jikke foutloos, zodat we de workshop met nog een welverdiende breuk konden afsluiten.

Aan het einde van de dag volgden nog een laatste avondmaal op het kasteel, het uitwisselen van contactgegevens en het afspreken wie de terugkomdag organiseert. Na een goede nachtrust keerde iedereen moe maar voldaan huiswaarts. De deelnemers zijn een prachtige ervaring rijker!

Het mooiste komt nog

Samen trainen is geweldig, en het is prachtig als de inspanningen bevestigd worden met diploma's. Maar het allermooiste is toch de praktijk. Nee, ik ben geen verveelde huisvrouw met een hobby; het draait om de praktijk. Afgelopen winter heeft Foske al een gans mogen apporteren die in het water terecht was gekomen, en in de zomer mocht ze tussen de bieten op zoek naar een afzwaaijer, die slecht gemarkeerd was door de jagers. Ze zocht mooi en goed het bietenveld uit, vond de nog levende gans en rapporteerde hem keurig. Het jachtseizoen begint voor Foske eind november.

Desiree en Jikke hebben er alweer enkele jachtdagen op zitten. Jikke heeft

Esther Lampe en Jikke

Anita Hoogendoorn en Foske

laten zien hoe allround de Wetterhoun is. Ze heeft lopers -vanzelfsprekend heel- geapporteerd, een looper gezocht en geattendeerd zodat de jager kon schieten, met een apport oeverloos naar Desiree gezocht omdat alleen zij het apport mag aannemen en zieke fazanten opgespoord terwijl er al vele andere honden naar hadden gezocht. Klasse! Er is toch niets mooier dan met een oer-Hollands ras in het prachtige polderlandschap te jagen? Ik kijk uit naar het aanstaande jachtseizoen!

Tekst : Anita Hoogendoorn

Foto's : Alexandra Boer-van Rooijen en Anita Hoogendoorn